

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Теорія та методика екологічної освіти та становлення нової екологічної культури

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальностей: всіх

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин): 4 (120) (денна форма: год.: 24 - лекції; 24 - практичні; 72 - самостійна робота; заочна форма: год.: 6 - лекції; 6 - практичні; 108 - самостійна робота)

Мова викладання: українська

Презентаційні матеріали:

<https://drive.google.com/drive/folders/1dj-ZnwwVfLU9YUkIlt0t9-mleRZ19Y-k?usp=sharing>

2. Інформація про викладача

ПІБ: Мондич Оксана Валентинівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат педагогічних наук, доцент

Кафедра: технологічної освіти та природничих наук

Робочій e-mail: mondich.ov@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: четвер 15:00 – 16:00

3. Цілі дисципліни та результати навчання*

Предмет дисципліни вивчення дисципліни «Теорія і методика екологічної освіти та становлення нової екологічної культури» є надання студентам базових знань з теорії екології, з актуальних проблем методики навчання екології.

Мета дисципліни - забезпечення студентів знаннями про теорію і методику навчання екології; розвиток в них готовності до пізнавальної взаємодії з учнями в процесі навчання екології, формування екологічної культури.

Результати навчання: студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знати:

- сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби екологічної освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу;
- традиційні та інноваційні технології організації і проведення методичної роботи;
- організаційно-методичні засади екологічної освіти;

- технології організації екологоорієнтованого середовища

2. Вміти:

- інтерпретувати відповідно до вікових особливостей дітей знання про глобальні та регіональні екологічні проблеми сучасності;
- здійснювати аналітичний огляд і адекватно оцінювати освітні програми екологічної спрямованості;
- планувати та організовувати педагогічний процес, відповідно до цілей і змісту екологічної освіти на різних освітніх рівнях;
- створювати педагогічні умови, що сприяють успішній взаємодії всіх учасників еколого-педагогічного процесу;
- аналізувати та оцінювати ефективність роботи у сфері екологічного виховання дітей; розробляти критерії оцінки та самооцінки діяльності.

4. Зміст дисципліни

Тема 1. Загальні положення дисципліни. Система неперервної екологічної освіти в Україні.

Тема 2. Екологічна освіта як основа екологічної культури. Поняття екологічної культури

Тема 3. Принципи освіти для сталого розвитку та шляхи її впровадження в освітянські програми.

Тема 4. Компонентний склад процесу навчання екології. Сутність процесу навчання екології, компоненти процесу навчання. Рушійні сили та рівні процесу навчання.

Тема 5. Структурні компоненти процесу навчання екології: цільовий, стимулюючो-мотиваційний, змістовий, діяльнісно-операційний, контрольо-корекційний, оціночно-результативний, емоційно-вольовий.

Тема 6. Цілі і зміст екологічної освіти. Цільовий компонент екологічної освіти. Зміст екологічної освіти школярів як міжпредметне явище.

Тема 7. Методи формування екологічної культури. Сучасні класифікації методів навчання. Словесні, наочні, практичні методи навчання.

Тема 8. Інноваційні методи навчання. Технології розвиваючого і проблемного, модульного, проектного та ігрового навчання екології та методика їх застосування. Практичні методи навчання як провідні в екологічній освіті.

Тема 9. Методичні прийоми як складова частина методу. Класифікація прийомів навчання. Відбір і поєднання методів і методичних прийомів при розв'язуванні конкретних навчально-виховних завдань.

Тема 10. Сучасні форми екологічної освіти та формування нової екологічної культури. Поняття про технологію навчання. Класифікація технологій навчання. Поняття «форми навчальних занять» та «форми навчальної діяльності учнів». Різноманітність організаційних форм навчання в сучасній школі.

Тема 11. Позакласна робота. Форми і види позакласної роботи. Індивідуальна, групова і масова робота, її значення, зміст, організація та методика проведення.

Інноваційні форми навчання екології.

Тема 12. Діагностування навчальних досягнень учнів. Контроль (перевірка, оцінка і облік) навчальних досягнень учнів — складові діагностування процесу навчання екології. Педагогічні вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів з екології. Види оцінювання навчальних досягнень учнів.

5. Політика курсу

Відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на практичних заняттях (під час дистанційної форми навчання – в режимі онлайн). Студенти мають бути оцінені не менше ніж з 70% практичних занять (у випадку, якщо студент не був оцінений на занятті, він має право виконати індивідуальне завдання). Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, був відсутній на практичному занятті, має право на

відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Академічна доброчесність

Студенти мають дотримуватися правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту

Навчальна дисципліна не передбачає використання здобувачами генеративних моделей штучного інтелекту. Генерація тексту для виконання індивідуальних занять або підготовки до практичних занять буде кваліфікуватися як порушення академічної доброчесності.

6. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на практичних заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота проводиться у письмовій тестовій формі та включає 30 тестових завдань різних рівнів складності.

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.

1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи (дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	1
2.	Складання плану реферату	1
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	3
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	2
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	1
Разом		10

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю, тобто модульної контрольної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «30». За кожне правильно вирішене тестове завдання студент отримує 1 бал. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу – 30 балів.

Таблиця переведення балів за виконання модульної контрольної роботи

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	
27-30	5	відмінно
23-26	4	добре
16-22	3	задовільно
0-15	2	незадовільно

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Екологічна освіта для сталого розвитку у запитаннях та відповідях : науковометодичний посібник для вчителів / за ред. О. І. Бондаря. Херсон : Грінь Д.С., 2015. 228 с.
2. Задорожний К. М. Біологія і екологія (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закл. загал. серед. освіти. Харків : Ранок, 2019. 208 с.
3. Мирна Л. А., Бітюк М. Ю., Віркун В. О. Біологія і екологія (рівень стандарту): лабор. роб., практ. роб., проекти: 10 кл. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. 24 с.
4. Мондич О.В. Екологічна культура студентів: стратегії формування. Сучасні підходи до високоефективного використання засобів транспорту : матеріали XII Міжн. наук.-практ. конф. Ізмаїл, 9-10 грудня 2021 р. 536 с. DOI: 10.13140/RG.2.2.14310.55368 С.332-338
5. Мондич О.В. Теоретичні та методологічні аспекти екологічної свідомості та культури Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2023 Вип. 93. 181 с. С. 132-136
6. Олійник І., Тертична Л. Біологія і екологія. Практикум для 11 класу. К.: Навчальна книга. Богдан, 2019. 24 с.
7. Соболь В. І. Біологія і екологія (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. закл. загал. серед. освіти. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2019. 256 с.
8. Шаламов Р. В., Каліберда М. С., Носов Г. А. Біологія і екологія (рівень стандарту): підручник для 11 класу. К. : Соняшник, 2019. 320 с.
9. Шумілова А. В. Еволюція екологічної свідомості школярів під впливом просвітницьких заходів національного природного парку «Слобожанський» / V-й Всеукраїнський з'їзд екологів з міжнародною участю (Екологія/Ecology – 2015), 23-26 вересня, 2015. Зб. наук. праць. Вінниця: ТОВ «Нілан- ЛТД», 2015. 280 с.
10. Царик Л. П., Вітенко І. М., Царик П. Л. Екологія (профільний рівень): підручник для 10 класу. К.: Генеза, 2010. 96 с.
11. Царик Л. П., Вітенко І. М., Царик П. Л. Екологія (профільний рівень) : підручник для 11 класу. К.: Генеза, 2011. 96 с.
12. Царик Л. П., Вітенко І. М., Царик П. Л. Екологія (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. К.: Генеза, 2012. 96 с.

Затверджено на засіданні кафедри технологічної освіти та природничих наук
(протокол № 8 від 07 лютого 2024 р.)